

Bedkommende: Det er ganske klart, at Kommunerne ikke kunne udrede dette paa en Gang, og saa mente det ærede Medlem, at saa kan Laanepbindel fremkomme lige saa godt under Kommunelaan som under Jærnbanelaan. Jeg tillader mig at have en anden Mening. Erfaringen viser, at naar der er Tale om Jærnbaneanlæg, hvori der er saa mange delagtige og ansvarlige, lettes Ansvarret meget betydelig, og det viser sig, at meget fornuftige Folk gaa ind paa meget haarde Laane- og Provisionsvilkkaar. Men det stiller sig noget anderledes for Kommunernes Bedkommende; der er Ansvarsfølelsen mere udviklet, der er en bestemt Kreds af Skatteydere, som skulle udrede Rente og Amortisation af Laanet, og Kommunalbestyrelserne staa under langt skarpere Ansvar og med langt større personligt Rendskab til Forholdene end en Jærnbanebestyrelse; saa jeg tror nok, man tør sige, at de i Misligheder, man befrugter ved et saadant Jærnbanelaan, ikke ere nær saa farlige, for saa vidt det er Kommunelaan. For saa vidt det er større Kommuner, Købstadkommuner, tror jeg ogsaa, det kan gaa; de ville i Reglen have nogen Fordel af denne Koncentration, der følger med Jærnbaneanlægene. For Vanddistrikterne tror jeg ogsaa, det vil være heldigt. Der er en bredere Basis at bygge paa. For Smaahyernes Bedkommende erkender jeg, at Forholdene ere meget mislige. Naar jeg f. Eks. hører, at Ribe Kommune tænker paa at tilskyde 50,000 Kr., maa jeg sige, at det gør mig meget betænkelig. Der bliver vist en aarlig Udgift, som ikke vil staa i Forhold til den Nytte, Banen vil gøre en saa lille By, forudsat, at den ikke vil skabe Byen. Ti det er jo ogsaa en temmelig almindelig Erfaring, at kun de større Byer have Nytte af en Bane, medens de mindre i Virkeligheden ere bedst tjente med ikke at saa den, forudsat at de have en anden Forbindelse, f. Eks. en Havneforbindelse.

Der er et Par ærede Medlemmer fra Tisted Amt, der have været meget bekymrede for Tisted—Fjerritslev Linien. Jeg kan forstaa det. De ærede Medlemmer mente, at der egentlig nærmest burde være Tale om en Statsbane ogsaa paa dette Punkt. Dette maa i hvert Fald blive Konklusionen. De ærede Medlemmer, som ikke ere særlig lokaliserede i den Egn, beder jeg kaste et Blik paa Kortet over Jylland og saa danne sig et Egen om, hvorvidt det ogsaa for Øjeblikket er betimeligt og rigtigt at komme med en Statsbane paa 7 Mil fra Fjerritslev til Tisted. Jeg har ikke noget som helst imod et Baneanlæg fra Fjerritslev til

Tisted. Jeg har kun tilladt mig at sige, at jeg maa se paa Banen med nogen Tvivl, og det turde dog være berettiget, naar man sender Forholdene. Det ærede Medlem for Tisted Amts 2den Valgkreds (Jagd) mente, at det er Uret, at Tisted Amt skal give noget Bidrag til Jærnbanen i Salling. Jeg forstaaer det ikke rigtigt; thi Jærnbanen i Salling er jo ved Dampfærge sat i Forbindelse med Nykøbing paa Mors, det vil sige Nykøbing og hele Morsø har i Virkeligheden faaet Nytte af dette Jærnbaneanlæg. Hvis man var stoppet i Glyngøre, var det sin Sag, men der er jo Station i Nykøbing, og der gaar jo Dampfærge over til Morsø, altsaa Morsø er fyldestgjort, og da den ligger i Tisted Amt, synes det mig ganske naturligt, at man ogsaa har faaet Bidrag fra Tisted Amt.

Det ærede Medlem for Ribe Amts 3dje Valgkreds (Buss) var misfornøjet med, at Ministeren ikke havde forbydet sig mere specielt i de Jærnbaneanlæg, her var Tale om, og særlig mente det ærede Medlem, at det var fedeligt, at Ministeren ikke havde udtalt sig om forskellige Jærnbaneanlæg, som det ærede Medlem interesserede sig for. Det var imidlertid gjort for at spare paa Tiden. Man kan endda være daarlig nok stillet i saa Henseende, da man er forpligtet til ikke at lægge ret meget Beslag paa Tiden, men da jeg i de sidste 14 Dage eller 3 Uger, og altsaa i ethvert Fald i den senere Tid har haft Lejlighed til meget specielt eller tilstrækkelig specielt at udtale mig om de paagældende Jærnbaneanlæg, mente jeg med nogen Høje at kunne henholde mig til de faldne Udtalelser. For et Anlægs Bedkommende skal jeg dog gentage mine Udtalelser paa et enkelt Punkt, og det er netop om Jærnbanen fra Nymindegab o. s. v., som det ærede Medlem ønskede en Udtalelse om. Der staa i Forslaget en Jærnbane fra Nymindegab o. s. v. til Varde, med Sidebane fra Billum over Høstrup, Sjølborg og Hærting til Esbjerg. Jeg fastholder, hvad jeg tidligere har udtalt, at Jærnbanen bør i alle Tilfælde føres til Varde, men jeg anser det aldeles ikke for nødvendigt at føre en Sidebane ned til Esbjerg, saa jeg tror ikke, at Bestemmelsen bør gøres saaledes, at man, idet Jærnbaneanlægget til Varde udføres, ogsaa bliver forpligtiget til at anlægge en Sidebane til Esbjerg.

Det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (Brandes) fremsatte en ret mærkelig Udtalelse, som naturligvis maatte bringe mig til at studse paa Grund af den dobbelte Stilling, som det ærede Medlem kom til at indtage. Det ærede